

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

1	Cíl specializačního vzdělávání	2
2	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání	2
3	Učební plán	3
3.1	Učební osnova základního modulu.....	3
3.1.1	Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu ZM.....	6
3.2	Učební osnovy odborných modulů.....	6
3.2.1	Učební osnova odborného modulu OM 1.....	6
3.2.2	Učební osnova odborného modulu OM 2.....	11
3.3	Učební osnovy odborných modulů – povinně volitelné.....	17
3.3.1	Učební osnova odborného modulu OM 3a.....	17
3.3.2	Učební osnova odborného modulu OM 3b.....	22
3.3.3	Učební osnova odborného modulu OM 3c.....	29
3.4	Schopnosti a dovednosti po absolvování vzdělávacího programu.....	36
4	Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání	36
5	Profil absolventa	37
5.1	Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost.....	37
6	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	37
6.1	Akreditovaná zařízení a pracoviště.....	38
7	Tabulka modulů	40
8	Seznam doporučených zdrojů	41

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání (SV) v oboru **Komunitní ošetrovatelská péče** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Komunitní sestra osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Komunitní ošetrovatelská péče je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry dle zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon č. 96/2004 Sb.“).

Specializační vzdělávání nemusí být uskutečňováno při výkonu povolání, účastník vzdělávání však musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání stanovenou § 56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 12 - 18 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 520 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje základní modul (ZM), odborné moduly povinné a povinně volitelné (OM) se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání. Povinně volitelné moduly mohou být realizovány formou certifikovaných kurzů akreditovaných Ministerstvem zdravotnictví České republiky.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Komunitní ošetrovatelská péče je:

- zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
- výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6 ti let v rozsahu minimálně ½ stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

- absolvování teoretické výuky,
- absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
- získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
- úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku o průběhu specializačního vzdělávání a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v jednotlivé kapitole každého odborného modulu (*Seznam výkonů a jejich četnost*) je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické. *Výkony k modulům, které nebude možné splnit v rámci jednoho pracoviště, budou splněny na dalších pracovištích.*

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul ZM	Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl:	Vybavit všeobecnou sestru znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení ošetrovatelské péče	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do problematiky. Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	4
Právní problematika ve zdravotnictví	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků. Povinná mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Moderní management v ošetrovatelské péči	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Kvalita a bezpečí zdravotní péče	Strategické řízení kvality zdravotní péče. Indikátory kvality ošetrovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetrovatelské péče,	4

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	správné vedení zdravotnické dokumentace. Řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.	
Interpersonální dovednosti specialistky v ošetrovatelské péči	Podpůrné techniky ke zvládnutí pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů. Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.	4
Edukace	Edukace pacientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v ošetrovatelské péči	Charakteristika, specifika a význam ošetrovatelského výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5
Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana – ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí – škodlivé užívání návykových látek (dále jen NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastnosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti	3

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice – základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání).</p>	
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná zásady vzdělávání dospělých, • umí rozeznat a posoudit neetické a protiprávní chování spolupracovníků a vyhodnotit jeho důsledky, • zná základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědom/a právní odpovědnosti ve zdravotnictví, • umí vysvětlit význam pojmu management, řízení a vedení, popsat a vysvětlit kulturu organizace a její význam, • chápe nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, • umí rozpoznat své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, • uvědomuje si neustálou potřebu zvyšování kvality práce a spolupráce, • zná zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, • zná vybranou problematiku edukace pacientů, • navrhuje a vypracovává plány edukace pacienta, případně rodinných příslušníků a jiných osob, • postupuje dle moderních a vědecky ověřených metod, podílí se na výzkumných šetřeních a projektech, • zná účinky ionizujícího záření, systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • zná základy krizového managementu a umí se podílet na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních. 	
Způsob ukončení modulu	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.) 	

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

- podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče,
- koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu,
- hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče,
- identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů,
- provádět průzkumná a výzkumná šetření,
- navrhnout a vypracovávat plány edukace pacienta, blízkých osob,
- připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul – OM 1	Komunitní péče	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 5 dnů odborné praxe na vlastním (zvoleném nebo určeném) pracovišti, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	25 (20 za teoretickou část, 5 za praktickou část)	
Cíl OM 1	Seznámit všeobecnou sestru s koncepcí a vývojem komunitního ošetrovatelství, poskytnout základní informace o rozsahu péče o zdraví v komunitních podmínkách a sociálních službách.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do modulu	Úvod do problematiky komunitní péče.	1
Systém zdravotních a sociálních služeb v komunitní péči	Světová zdravotnická organizace (WHO) a koncept primární péče. Národní programy podpory zdraví, organizace zdravotních služeb – role státu, krajů, obcí, základní prvky zdravotnického systému (příjemce, poskytovatel, plátce). Charakteristika specifických komunitních služeb (státních a nestátních institucí) - vybrané zdravotní služby a instituce v komunitní péči, vybrané sociální služby a instituce v komunitní péči v kontextu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Návaznost zdravotních a sociálních služeb, zapojení školských zařízení do spolupráce v rámci podpory zdraví.	4

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

	Pomáhající profese a jejich vztah ke komunitnímu ošetřovatelství. Možnosti spolupráce v komunitní péči.	
Komunitní péče	<p>Komunita, komunitní práce – definice, etapy a cíle. Komunitní péče – principy, komunitní plánování, realizace, hodnocení intervencí zaměřených na zdraví komunity. Faktory ovlivňující zdraví komunity – biologické, psychologické, duševní, environmentální, sociální. Determinanty zdraví (životní styl, stav prostředí, genetická vybavenost a úroveň zdravotnictví, hodnocení a faktory ovlivňující zdraví).</p> <p>Násilí v práci sestry - druhy, důsledky násilí a jeho prevence.</p> <p>Podpora zdraví a intervence. Teorie a modely ošetřovatelství aplikované na jednotlivce, skupiny osob v komunitě. Podpůrné programy na snížení rizika poškození zdraví, skupiny preventivních programů, šetření v rámci komunity. Preventivní postupy ve vztahu k sociálnímu a životnímu prostředí jedince i komunity. Formy zdravotní péče a funkce primární, sekundární, terciální prevence.</p> <p>Východiska na zlepšení podpory zdraví obyvatelstva. Základní typologie sítě sociálních služeb v komunitě (terénní, ambulantní, pobytové služby).</p> <p>Etika v komunitním ošetřovatelství – základní etické principy, etické teorie a komunitní ošetřovatelství.</p>	4
Péče o komunitu	<p>Komunitní péče o rodinu - rodina jako funkční a navzájem se ovlivňující celek z hlediska biologického, psychologického, sociálního a spirituálního. Generační soužití v rodině, senioři jako součást rodiny. Definice zdravé rodiny a její charakteristika. Rodina a její poruchy ve vztahu k dítěti, odpovědnost rodičů za děti. Náhradní rodinná péče. Detekce rizikových a negativních faktorů ovlivňující zdraví rodiny.</p> <p>Komunitní péče o dítě - programy kontinuálního zvyšování zdravotního stavu dětí a posuzování potřeb dítěte v komunitě. Ohrožené dítě, dítě se zdravotním znevýhodněním, handicapované a chronicky nemocné dítě. Náhradní péče a institucionální o děti. Týrané, zanedbávané a zneužívané dítě - syndrom CAN (Child Abuse and Neglect). Sociálně – právní ochrana dítěte.</p>	6

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

	<p>Komunitní péče o ženu – specifické aspekty péče o ženu, prevence v péči o ženu (primární, sekundární, terciální).</p>	
	<p>Komunitní péče o kulturně odlišné skupiny – minoritní etnika v ČR, multikulturní a transkulturní ošetrovatelství. Kulturní odlišnosti – etnický a rasový původ, politické aspekty, přesvědčení, náboženství, hodnotová orientace, komunikace, zvyklosti ve stravování apod. Tvorba kladného prostředí v komunitě. Eliminace rizikových situací. Romská populace v ČR.</p>	3
	<p>Komunitní péče o osoby sociálně slabé, nepřízpůsobivé, poskytující sexuální služby, apod. – vymezení pojmů (skupina, konformita, skupinový vliv, sociální a antisociální chování, poruchy chování, delikvence, kriminalita), možnosti intervencí. Kvalita života a zdraví jedinců i skupin, identifikace rizikových faktorů (závažná infekční onemocnění - hepatitidy, AIDS a další), možnosti prevence a multioborová spolupráce včetně pomáhajících skupin. Specifika vzájemného vztahu zdravotnických pracovníků a pacientů/klientů ze sociálně vyloučeného prostředí. Krizové stavy spojené s násilím - psychoterapeutický přístup ke klientům, zvládání prvků autoagrese a agrese vůči okolí.</p>	4
Primární zdravotní péče	<p>Komunitní péče u praktického lékaře pro dospělé – ošetrovatelství v primární zdravotní péči, úloha primární prevence při upevňování a podpoře zdraví (zdravotní výchova, dispenzarizace, návštěvní služba, dokumentace apod.). Prevence nádorových a civilizačních onemocnění (preventivní prohlídky, detekce rizikových faktorů, profesní rizika aj.), poradenská a edukační činnost. Příprava a organizování preventivních prohlídek, vyšetření a sezónních očkování. Spolupráce s institucemi zajišťujícími zdravotní a sociální služby.</p>	2

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>Komunitní péče v ambulanci praktického lékaře pro děti a dorost – zajištění komplexní preventivní péče o dítě (růst a vývoj dítěte, uzlové body, očkování, dokumentace, dispenzarizace, návštěvní služba apod.). Právní normy související s komplexní péčí o dítě. Vybrané specifika v rámci praktického lékařství pro děti a dorost. Spolupráce s institucemi zajišťujícími zdravotní a sociální služby. Poradenská a edukační činnost.</p>	2
	<p>Komunitní péče v ambulancích pracovního lékařství - zdravé pracovní prostředí, faktory negativně ovlivňující zdraví zaměstnanců včetně zpětného vlivu pracovní činnosti na životní prostředí. Vymezení preventivních opatření a postupů vhodných pro předcházení onemocnění a úrazů na pracovišti, ochrana zdraví. Negativní vlivy a stresory pracovního prostředí. Právní normy zajišťující bezpečné a zdravé pracovní prostředí závazné pro zaměstnance i zaměstnavatele. Vznik nemoci z povolání, míra dopadu nemoci z povolání na jedince.</p>	2
Domácí péče	Charakteristika domácí péče a její cíle. Primární, sekundární a terciální zdravotní péče v kontextu domácí péče.	2
Paliativní péče	Charakteristika paliativní medicíny a paliativní péče, organizační formy poskytování paliativní péče a cílová skupina pacientů.	2
Péče o seniory	Sociální a zdravotní služby v péči o seniory, cíle a zásady péče o seniory, prevence ke zlepšení kvality života seniorů (primární, sekundární, terciální). Instituce poskytující dlouhodobou péči.	2
Edukační programy v komunitní péči	Tvorba edukačního plánu a edukačních jednotek v systému komunitní péče. Možnosti individuálního přístupu k edukaci pacientů/klientů a jejich blízkých s přihlédnutím k široké variabilitě komunitní problematiky.	2
	Praktické nácviky tvorby edukačních plánů v rámci komunity.	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v systému zdravotních služeb v oblasti komunitní péče, 	

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní a navazující druhy sociálních služeb, • zná účinné metody při tvorbě plánů komunitní péče, • uplatňuje komunitní plánování a podílí se na realizaci šetření, imunizační, epidemiologické a protidrogové prevence v rámci komunity, • podporuje zdraví v komunitě a vyhodnocuje rizikové a negativní faktory ovlivňující zdraví, • hodnotí účinnost poskytované preventivní, zdravotní a sociální péče klientům v komunitě, • využívá znalost metod pro vyhledávání, zpracovávání a hodnocení rizik zdravotního stavu posuzované komunity z hlediska biologického, psychologického, sociálního i spirituálního, • využívá postupy a metody vedoucí k detekci a následné analýze stresorů a jejich negativní vliv na bezpečné a zdravé pracovní prostředí, • ovládá specifika komunitní péče o rodinu, dítě a ženu, • ovládá specifika komunitní péče v ambulancích závodního a praktického lékaře pro dospělé, děti a dorost, • ovládá specifika komunitní péče o kulturně odlišné skupiny, • ovládá specifika komunitní péče o osoby sociálně slabé, nepřizpůsobivé, poskytující sexuální služby a další, • zná zásady a metody spolupráce s rodinnými příslušníky, blízkými osobami a členy komunity s ohledem na požadavky moderního multikulturního ošetrovatelství s důrazem na kvalitu života v komunitě, • orientuje se v systému domácí, paliativní a hospicové péče a péče o seniory, • poskytuje konzultační a poradenské služby v rámci komunitní péče z oblasti zdravotní a sociální politiky, • uplatňuje zásady tvorby edukačních plánů v rámci komunity.
Seznam výkonů	Počet výkonů
Vypracovat šetření zaměřené na vyhledávání negativních faktorů ovlivňujících zdraví komunity a navrhnout preventivní opatření na jejich eliminaci	1
Vymezit faktory negativně ovlivňující zdraví zaměstnanců na vlastním pracovišti a navrhnout preventivní opatření na jejich eliminaci	1
Způsob ukončení modulu:	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul – OM 2	Komunitní péče u vybraných onemocnění a postižení	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	<p>10 dnů teoretické výuky, tj. 80 hodin 10 dnů odborné praxe, tj. 80 hodin</p> <ul style="list-style-type: none"> pro sestry pracující v oblasti sociální péče odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb v ambulantní, domácí nebo lůžkové následné nebo dlouhodobé péče pro sestry pracující u poskytovatele zdravotních služeb odborná praxe ve vybraném zařízení poskytující sociální péči. <p>5 dnů odborné praxe, tj. 40 hodin na pracovišti akreditovaného zařízení - lůžková část (léčebna dlouhodobě nemocných /LDN/, hospic, pracoviště paliativní medicíny apod.)</p>	
Počet kreditů	65 (40 za teoretickou část, 10 za praktickou část, 15 za odbornou praxi v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 2	Cílem je připravit všeobecnou sestru na poskytování specializovaných činností v komunitním ošetřovatelství v domácím prostředí, v komunitě i při onemocnění či závislostech.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do modulu	Úvod do problematiky jednotlivých témat	1
Komunitní ošetřovatelská péče	Hygienické a epidemiologické aspekty v komunitní péči - infekce (formy, vznik, průběh a šíření nákazy, formy procesu šíření nákazy). Epidemiologická opatření (preventivní, profylaktická, represivní). Hlášení přenosných onemocnění.	2
	Akutní stavy v komunitní péči - selhání základních životních funkcí, indikace, základní postupy, základní podpora životních funkcí, neodkladná péče, záchranný řetězec. Aktivace Integrovaného záchranného systému v rámci komunitní péče. Poskytování neodkladné první pomoci při selhávání a selhání základních životních funkcí. Praktické nácviky poskytování neodkladné kardiopulmonální resuscitace (KPR).	4

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>Rehabilitační ošetřovatelství v kontextu komunitní péče - cíle, indikace, kontraindikace a náplň rehabilitačního ošetřovatelství. Rozdíl mezi léčebnou a ošetřovatelskou rehabilitací.</p> <p>Prevence sekundárních změn. Typy rehabilitace – aktivní, pasivní, s dopomocí, nácviky jednoduché sebeobsluhy. Využití rehabilitačních technik v prevenci vzniku komplikací, prevence dekubitů. Imobilizační syndrom.</p> <p>Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta, který vyžaduje určitý typ rehabilitace v rámci komunitní péče.</p> <p>Návaznost sociální práce na léčebnou rehabilitaci. Poradenství a edukace.</p>	6
<p>Komunitní péče o pacienty/klienty s onemocněním kardiovaskulárního systému a cév</p>	<p>Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy, komplikace onemocnění. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s onemocněním kardiovaskulárního systému (srdce, cévy, lymfatický systém) v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky, bandáže.</p>	4
<p>Komunitní péče o pacienty/klienty s onemocněním dýchacího ústrojí</p>	<p>Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy, komplikace onemocnění (pomůcky při zajištění průchodnosti dýchacích cest včetně tracheostomie, umělá plicní ventilace, oxygenoterapie). Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s onemocněním dýchacího ústrojí v rámci komunitní péče. Kompenzační pomůcky.</p>	3
<p>Komunitní péče o pacienty/klienty s onkologickým onemocněním</p>	<p>Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy, komplikace onemocnění. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s onkologickým onemocněním v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.</p>	4
<p>Komunitní péče o pacienty/klienty s akutní a chronickou bolestí</p>	<p>Definice, dělení a klasifikace bolesti, metody hodnocení, hodnotící škály – VAS (Visual Analogue Scale), numerická škála, verbální škály, profil bolesti, mapa bolesti aj. Principy léčby bolesti, způsoby léčby (invazivní a neinvazivní postupy), významné vedlejší účinky, riziko vzniku závislosti. Monitorování bolesti, vyhodnocení analgetické léčby a jejího účinku. Pacientem kontrolovaná analgezie. Hodnocení vlivu bolesti na denní aktivity a celkovou kvalitu života.</p>	6

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	Řešení průlomové bolesti. Pracoviště pro léčbu chronické bolesti. Edukace pacienta v léčbě. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s bolestí v rámci komunitní péče a poradenství.	
Komunitní péče o pacienty/klienty s revmatologickým onemocněním	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy, komplikace onemocnění (revmatoidní artritida, systémová onemocnění, artróza aj.). Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s revmatologickým onemocněním v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.	3
Komunitní péče o pacienty/klienty s poruchou výživy a příjmu potravy	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy, komplikace související s poruchami výživy a příjmu potravy. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s poruchou výživy a příjmu potravy v rámci komunitní péče a poradenství. Somatická komorbidita, mortalita. Psychoterapeutický přístup, psychosociální intervence, program pro dobré zdraví.	4
Komunitní péče o pacienty/klienty s postižením gastrointestinálního traktu	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace související s postižením gastrointestinálního traktu. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s postižením GIT (gastrointestinálního traktu) v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky. Speciální ošetrovatelská péče u pacientů se stomií, PEG (perkutánní endoskopická gastrostomie) aj., v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.	4
Komunitní péče o pacienty/klienty s postižením endokrinního systému	Základy fyziologie a patologie žláz s vnitřní sekrecí (nadledviny, pohlavní žlázy, hypofýza, štítná žláza, příštítná tělíska a slinivka břišní). Diabetes mellitus (DM). Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy (selfmonitoring, obecné principy terapie, dietoterapie, inzulinoterapie, terapie perorálními antidiabetiky, fyzická aktivita). Akutní a pozdní komplikace onemocnění. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s DM v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.	9
Komunitní péče o pacienty/klienty s onemocněním uropoetického systému	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace související s onemocněním uropoetického systému. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s onemocněním uropoetického systému včetně	3

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	očišťovací metody krve (peritoneální dialýza) v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.	
Komunitní péče o pacienty/klienty s neurologickým onemocněním a postižením	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace související s onemocněním (cévní mozkové příhody, sclerosis multiplex, demence, Parkinsonova choroba, vertebrogenní onemocnění, chronické bolesti hlavy, polyneuropatie, epilepsie). Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s neurologickým onemocněním a postižením v rámci komunitní péče a poradenství. Kompenzační pomůcky.	6
Komunitní péče o pacienty/klienty s chronickými ranami a defekty	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace v souvislosti s chronickými ranami a defekty. Fáze hojení ran. Klasifikace rány – hodnotící škály. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s chronickou ranou a defektem v rámci komunitní péče a poradenství. Syndrom diabetické nohy, podiatrie. Kompenzační pomůcky.	7
Komunitní péče o pacienty/klienty s onemocněním a postižením pohybového aparátu	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace v souvislosti s onemocněním pohybového aparátu včetně úrazů. Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s onemocněním pohybového aparátu včetně úrazů a trvalých následků v rámci komunitní péče, poradenství, sociální rehabilitace, osobní asistence. Protetika, kompenzační pomůcky.	4
Komunitní péče o pacienty/klienty s nejčastějšími onemocněními v psychiatrii	Prevence primární, sekundární, terciální, diagnostické a terapeutické postupy komplikace v souvislosti s psychickým onemocněním (poruchy psychotické, neurotické, afektivní, organické duševní poruchy, mentální retardace, poruchy osobnosti aj.). Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta s psychickým onemocněním v rámci komunitní péče, poradenství. Možnosti resocializace klientů do vlastního sociálního prostředí ve spolupráci s multioborovým týmem. Individuální psychiatrická rehabilitace. Terénní krizová intervence. Formy podpory. Case management. Právní problematika v psychiatrii (nedobrovolná hospitalizace, omezení svéprávnosti, ochranné léčení, zabezpečovací detence).	5

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

<p>Komunitní péče o pacienty/klienty se smyslovým postižením a poruchami řeči</p>	<p>Zrakové a sluchové postižení (vrozené, získané), hluchoslepota, poruchy řeči (orgánové, funkční) - posouzení specifických potřeb klienta s nepříznivým zdravotním stavem včetně potřeb jejich blízkých se zaměřením na poskytování bezpečné zdravotní péče a udržení kvality života. Podpora osob nevidomých, neslyšících a s poruchami řeči včetně pečovatелů se zaměřením na eliminaci sociální izolace.</p> <p>Specifické činnosti v péči o pacienta/klienta v rámci komunitní péče, poradenství, sociální rehabilitace, osobní asistence. Kompenzační pomůcky.</p> <p>Integrace osob se smyslovým postižením do společnosti. Kodexy práv osob se smyslovým postižením. Základní charakteristika - tyflopédie, surdopedie, logopedie a poradenská činnost.</p> <p>Praktické nácviky komunikačních technik.</p>	<p>4</p>
<p>Ukončení modulu</p>	<p>Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.</p>	<p>1</p>
<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • má znalosti v oblasti prevence v rámci komunitní péče, • ovládá diagnostické a terapeutické postupy, • umí poskytnout poradenskou službu u všech typů onemocnění a postižení, • zaměřuje se na péči o nemocného a jeho rehabilitaci vzhledem k jednotlivým typům onemocnění a postižení, • zvládá nácviky úkonů ke zlepšení soběstačnosti pacientů/klientů a poskytuje jim edukaci, • edukuje rodinné příslušníky a blízké v poskytování laické ošetrovatelské péče, • poskytuje péči chronicky a nevléčitelně nemocným i zdravotně postiženým občanům, • zná management bolesti, • uplatňuje zásady hygieny v rámci komunitní péče včetně právních předpisů související s hygienicko-epidemiologickou problematikou, • umí poskytnout neodkladnou první pomoc při selhávání a selhání základních životních funkcí a spolupracuje s Integrovaným záchranným systémem v rámci komunitní péče. 	
<p>Seznam výkonů</p>	<p>Počet výkonů</p>	
<p>Diagnostika soběstačnosti pacienta/klienta u vybraného onemocnění</p>		<p>3</p>
<p>Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých v péči o chronickou ránu</p>		<p>1</p>
<p>Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých v péči o diabetickou nohu</p>		<p>1</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

Hodnocení rizika vzniku dekubitů, stanovení ošetřovatelských intervencí	1
Hodnocení rizika vzniku malnutrice a dehydratace, stanovení intervencí	1
Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých ve zdravém životním stylu v souvislosti s prevencí u vybraného onemocnění	1
Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých ve zdravém životním stylu v prevenci komplikací v souvislosti s poruchou výživy	1
Ošetřovatelská péče o pacienta/klienta se stomií a edukace pacienta/klienta a jeho blízkých v péči o stomii	1
Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých v selfmonitoringu glykemie pomocí glukometru a v aplikaci inzulínu	1
Určení rizika pádu a edukace pacienta/klienta a jeho blízkých v prevenci pádů	1
Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých při péči o permanentní močový katétr	1
Edukace pacienta/klienta a jeho blízkých při péči o PEG	1
Vyhodnocení bolesti pomocí hodnotících škál a měřících technik u vybraných pacientů/klientů	3
Zajištění léčby bolesti za pomoci neinvazivních přístupů	1
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení – lůžková část (léčebna dlouhodobě nemocných /LDN/, hospic, pracoviště paliativní medicíny apod.)	
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Lokální ošetření rány (např. pooperační rány, dekubitu, bércového vředu, píštěle, nehojící se rány) a edukace klienta/pečujících/rodinných příslušníků v péči o nehojící se ránu s využitím správného výběru terapeutických materiálů vlhkého hojení dle fáze hojení	5
Aplikace inhalační terapie, oxygenoterapie a edukace pacienta/klienta včetně pečujících/rodinných příslušníků	3
Aplikace klysmatu nebo cévkování nebo ošetření/výměna permanentního katétru a edukace pacienta včetně pečujících/rodinných příslušníků	5
Edukace a nácviky sebeobsluhy u pacienta/klienta s vybraným postižením (uplatnit nácviky vertikalizace, chůze v chodítku, chůze o 2 francouzských holích, při vstávání, po rovině, po schodech, oblékání ponožek po totální endoprotéze, oblékání/svlékání, hemiparetika apod.)	3
Ošetřovatelská péče o imobilního pacienta/klienta a edukace pečujících/rodinných příslušníků v použití pomůcek nebo polohování klienta	1
Ošetřovatelská péče o pacienta/klienta se stomií a edukace pacienta včetně pečujících/rodinných příslušníků	1
Způsob ukončení modulu:	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe včetně praxe na pracovišti akreditovaného zařízení.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.3 Učební osnovy odborných modulů – povinně volitelné

3.3.1 Učební osnova odborného modulu OM 3a

Odborný modul – OM 3a	Domácí péče	
Typ modulu	Povinně volitelný	
Rozsah modulu	10 dnů teoretické výuky, tj. 80 hodin 10 dnů odborné praxe na vlastním pracovišti, tj. 80 hodin 5 dnů odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	65 (40 za teoretickou část, 10 za praktickou část, 15 za odbornou praxi v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 3a	Přípravit všeobecnou sestru na poskytování specializovaných činností v domácí péči	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky domácí péče	Úvod do problematiky.	1
Koncepce a cíle domácí péče	Koncepce a cíle domácí péče, její výhody a základní principy ovlivňující kvalitu domácí péče. Historie, vývoj domácí péče v ČR a očekávané trendy vývoje. Hlavní složky domácí péče (sociální a zdravotní). Spolupráce s lékaři (ošetřující při propouštění ze zdravotnického zařízení, praktický, odborný), spolupráce se sociálními pracovníky a s poskytovateli sociálních služeb.	4
Agentury domácí péče	Charakteristika, cíle a náplň činností. Personální obsazení a spolupráce s ostatními pracovníky v rámci zajištění komplexní domácí péče (péče ošetrovatelská, dlouhodobá, paliativní a hospicová, rehabilitační ošetřování). Činnost v pobytových zařízeních (zajištění ošetrovatelské péče). Materiální a technické vybavení pracovišť domácí péče. Právní subjektivita, pojištění agentur a zaměstnanců, smluvní vztahy s pojišťovny, vykazování výkonů. Dokumentace v agenturách domácí péče.	8
Právní aspekty v domácí péči	Právní normy vztahující se k domácí péči (související právní předpisy). Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka při poskytování	8

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>domácí péče se zaměřením na problematiku specifické práce ve vlastním sociálním prostředí.</p> <p>Vybrané kapitoly z občanského, pracovního a trestního práva, mezinárodní právní ochrana mládeže.</p> <p>Právní vztahy v rámci domácí péče. Interní předpisy.</p> <p>Ochrana osobních dat v domácí péči.</p>	
Hygienické aspekty v domácí péči	<p>Interakce domácí péče s hygienickou službou. Úkoly hygienické služby v otázkách vytváření a ochrany zdravých životních podmínek a v boji proti přenosným nemocem z pohledu domácí péče. Úkoly zdravotnických pracovníků v zajištění preventivních opatření a opatření při vzniku nákazy v domácím prostředí.</p> <p>Specifika domácího prostředí (vybavenost bytu, hygienické podmínky, domácí zvířata v domácnosti apod.) a faktorů ovlivňujících podmínky a formy šíření nákazy v domácím prostředí. Specifické podmínky zajištění hygieny při poskytování zdravotní péče v domácím prostředí pacienta/klienta.</p> <p>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému (IZS) - Hasičský záchranný sbor (HZS), Policie ČR (PČR), Zdravotnická záchranná služba (ZZS), atd., návaznost na veterinární služby, městskou policii (MP) apod.</p>	6
Sociální a ekonomické aspekty domácí péče	<p>Sociální politika a její vývoj v ČR, sociální zabezpečení (systémy pojištění – zdravotní, důchodové, sociální podpora apod.), legislativa. Poradenství v oblasti sociálního zabezpečení.</p> <p>Zdroje financování zdravotnictví z pohledu domácí péče, systém úhrady zdravotní péče zdravotními pojišťovnami (výkonový systém, paušál, DRG (Diagnosis Related Group) systém, jiné).</p>	10
Ošetřovatelství v domácí péči	<p>Ošetřovatelství v domácí péči jako samostatná disciplína. Role sestry, pacienta/klienta a jeho blízkých v domácím ošetřovatelství.</p> <p>Ošetřovatelské postupy, specifické činnosti, edukace a poradenství v domácí péči:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poruchy srážlivosti krve - infekční pacient s MRSA (Methicilin rezistentní Staphylococcus aureus), 	12

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome – syndrom získaného selhání imunity), TBC (tuberkulóza), svrab aj.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - peritoneální dialýza - domácí dlouhodobá oxygenoterapie - domácí umělá plicní ventilace - centrální žilní vstupy, porty aj. - cévkování a permanentní katétrů v domácím prostředí - aj. 	
Komplexní domácí péče	<p>Příprava rodiny na propuštění klienta z nemocnice, hospitalismus. Příjem klienta do domácí péče. První kontakt a význam úvodní návštěvy. Příprava sestry k návštěvě klienta v jeho domově. Posuzování klienta (hodnocení stavu, sociální šetření), diagnostika problémů, plánování ošetřovatelských aktivit (za spoluúčasti klienta a jeho rodiny), dokumentace, realizace plánu, hodnocení, edukace.</p>	12
Psychologické a etické aspekty domácí péče	<p>Kvalita života nemocného, nevyлéčitelně nemocného a umírajícího v domácím prostředí. Psychosociální aspekty ošetřování nemocných a umírajících pacientů/klientů v domácím prostředí. Psychoterapeutický přístup k rodině a blízkým.</p>	8
Komunikace v domácí péči	<p>Komunikace ve specifických situacích, faktory ovlivňující efektivní komunikaci v domácí péči. Psychologické aspekty komunikace.</p>	2
	<p>Praktické nácviky efektivní komunikace.</p>	4
Praktická aplikace edukačních programů v domácí péči	<p>Praktické nácviky tvorby edukačních plánů v rámci domácí péče.</p>	4
Ucelený přehled problematiky v domácí péči	<p>Shrnutí, zpětná vazba</p>	1
Výsledky vzdělávání v domácí péči	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná koncepci a cíle domácí péče, faktory ovlivňující rozvoj domácí péče, • orientuje se v právních předpisech souvisejících s domácí péčí, • uplatňuje znalosti vedení dokumentace v agentuře domácí péče včetně ošetřovatelské dokumentace, • umí analyzovat zdravotní, psychologickou a sociální situaci klientů a jejich rodiny, 	

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

- umí vyhodnotit domácí prostředí klienta se zaměřením na nutnost poskytnutí komplexní podpory v domácí péči,
- umí plánovat, realizovat a hodnotit ošetrovatelskou a zdravotní péči u klientů v jejich vlastním sociálním prostředí podle tělesných, duševních a duchovních potřeb se zřetelem na jednotlivé vývojové kategorie,
- edukuje pacienty/klienty a jeho blízké,
- zná zásady ochrany zdraví a bezpečnosti při práci v agentuře domácí péče.

Seznam výkonů	Počet výkonů
Příjem klienta do domácí péče (úvodní kontakt), vedení dokumentace	3
Analýza zdravotní a sociální situace klienta a návrh řešení	3
Edukace pečujících/rodinných příslušníků v péči o rány (např. pooperační rány, dekubit, bércový vřed, píštěle, nehojící se rány)	1
Edukace pečujících/rodinných příslušníků v polohování klienta a v prevenci vzniku dekubitů	1
Provedení diagnostiky soběstačnosti klienta ve vlastním prostředí	1
Identifikace rizika v práci sestry domácí péče a stanovení preventivních opatření	1
Zajištění dokumentace ošetrovatelské činnosti provedených u klienta	3
Sestavení a realizace plánu ošetrovatelské péče u klienta v domácí péči	3
Edukace pečujících/rodinných příslušníků v péči o klienta se sníženou soběstačností	1
Edukace pečujících/rodinných příslušníků k nácvikům jednoduché sebeobsluhy	1
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení - domácí péče	
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Zavedení a ukončení domácí péče, vedení dokumentace	3
Navázání aktivní spolupráce agentury domácí péče (např. s praktickým lékařem, ostatními členy týmu, se sociálním pracovníkem, sociální službou v komunitní péči)	1
Odběr biologického materiálu a likvidace kontaminovaného materiálu včetně pomůcek ve vlastním sociálním prostředí klienta	1
Lokální ošetření rány (např. pooperační rány, dekubitu, bércového vředu, píštěle, nehojící se rány) ve vlastním sociálním prostředí klienta	1
Aplikace inhalační a léčebné terapie ve vlastním sociálním prostředí klienta	1
Aplikace klysmatu nebo cévkování nebo ošetření/výměna permanentního katétru	1

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

ve vlastním sociálním prostředí klienta	
Rehabilitační ošetřování poskytované ve vlastním sociálním prostředí klienta	1
Edukace pečujících/rodinných příslušníků o klienta se sníženou soběstačností (v použití pomůcek nebo polohování klienta)	1
Edukace klienta/pečujících/rodinných příslušníků v bandážování DK a prevenci tromboembolické nemoci	1
Edukace klienta/pečujících/rodinných příslušníků v ošetření stomie	1
Edukace klienta/pečujících/rodinných příslušníků v péči o nehojící se rány (např. pooperační rány, dekubit, bércový vřed, píštěle, jiné)	1
Edukace klienta/rodiny v selfmonitoringu glykemie pomocí glukometru	1
Edukace klienta/pečujících/rodinných příslušníků v aplikaci inzulinoterapie ve vlastním sociálním prostředí	1
Způsob ukončení modulu:	<ul style="list-style-type: none">• Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe včetně praxe na pracovišti akreditovaného zařízení.

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.3.2 Učební osnova odborného modulu OM 3b

Odborný modul – OM 3b	Paliativní péče	
Typ modulu	Povinně volitelný	
Rozsah modulu	10 dnů teoretické výuky, tj. 80 hodin 10 dnů odborné praxe na vlastním pracovišti, tj. 80 hodin 5 dnů odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	65 (40 za teoretickou část, 10 za praktickou část, 15 za odbornou praxi v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 3b	Přípravit všeobecnou sestru na poskytování specializovaných činností v paliativní péči.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky paliativní péče	Úvod do problematiky jednotlivých témat.	2
Koncepce a základní principy paliativní a hospicové péče	Základní pojmy – hospicová péče, paliativní péče, definice, historie a cíle. Standardy a normy paliativní a hospicové péče v Evropě, rezoluce WHO (World Health Organization). Strategie paliativní a hospicové péče v České republice, organizace a typy paliativní a hospicové péče v ČR. Vztah podpůrné a paliativní péče, kontinuální paliativní péče. Sociální problematika v paliativní péči. Multioborová spolupráce v hospicové péči, týmová práce a rozhodování. Respitní péče, poradenské služby.	4
Formy paliativní péče	Indikace k přijetí. Obecná paliativní péče - sledování, rozpoznání a ovlivňování kvality pacientova života (např. léčba nejčastějších symptomů, respekt k pacientově autonomii, citlivost a empatická komunikace s pacientem a jeho rodinou, manažerská zdatnost při organizačním zajištění péče a při využití služeb ostatních specialistů, zajištění domácí ošetrovatelské péče atd.). Specializovaná paliativní péče - zařízení paliativní péče - domácí, hospic - případně „mobilní“ hospic, lůžkové zařízení poskytující specializovanou paliativní péči, oddělení	5

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>paliativní péče včetně konziliárních týmů v rámci jiných lůžkových zdravotnických zařízení (nemocnice nebo léčebny), specializovaná ambulance paliativní péče, denní stacionář paliativní péče, zvláštní zařízení specializované paliativní péče (např. specializované poradny a tísňové linky, zařízení určená pro určité diagnostické skupiny atd.). Cíle a náplň činností, personální obsazení.</p> <p>Materiální a technické vybavení jednotlivých pracovišť. Vedení dokumentace.</p> <p>Právní subjektivita zařízení paliativní péče.</p>	
Ošetřovatelství v paliativní péči	<p>Ošetřovatelství v paliativní péči, role sestry, pacienta/klienta a jeho blízkých.</p> <p>Ošetřovatelské postupy, specifické činnosti v péči a poradenství v paliativní péči o pacienta/klienta se závažným postižením z imobility včetně problematiky imobilizačního syndromu v rámci paliativní péče. Možnosti stimulace vnímání, prevence komplikací s využitím bazální stimulace, spolupráce s rodinou.</p> <p>Problematika ošetřovatelské péče o onkologicky nemocné v paliativní péči – paliativní onkologická léčba, symptomatická paliativní péče.</p> <p>Management (hodnocení a léčba) nejčastějších symptomů – dušnost, anorexie, nevolnost, zvracení, průjem, zácpa, škytavka, kašel, poruchy spánku, úzkost, deprese, delirium.</p>	26
Management bolesti v paliativní péči	<p>Bolest jako symptom v pokročilých a konečných stádiích onemocnění.</p> <p>Farmakoterapie v paliativní péči.</p> <p>SOS terapie (principy), kompetence sestry.</p>	3
Dětská paliativní péče	<p>Specifika paliativní péče o dětské pacienty - multiprofesní přístup.</p> <p>Komplexní péče o somatickou, psychickou a spirituální dimenzi nemocného dítěte a poskytování podpory rodině.</p> <p>Spektrum onemocnění:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemoci s jasnou etiologií a jistou prognózou (neurodegenerativní a neurometabolická onemocnění) - nemoci s jasnou etiologií, ale nejistou prognózou (neuromuskulární onemocnění, těžké perinatální inzulty, 	10

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

závažné strukturální vady mozku,
intrakraniální tumory)

- nemoci s nejasnou etiologií a nejistou prognózou (epileptické encefalopatie, autoimunitní onemocnění centrálního nervového systému /CNS/).

Vybraná onemocnění:

- možnost kurativní terapie, která může selhat (nádorová onemocnění, selhání jater, ledvin, srdce, pokud není možná transplantace).
- vyléčení není možné a obvykle již v dětském věku končí smrti (cystická fibróza, AIDS).
- progresivní onemocnění, kde není známá terapie k zastavení nebo zpomalení postupného zhoršování stavu (dědičné poruchy metabolismu, neurodegenerativní choroby, svalová dystrofie aj.).
- těžká neprogredující onemocnění s rizikem smrtelných komplikací (těžká mozková obrna, stavy po úrazech či poškození mozku, míchy, těžké komplexní vrozené vývojové vady typu Edwardsův či Patauův syndrom).

Provázející symptomy - bolest, nevladatelné epileptické záchvaty, spasticita, agitace a další typické neurologické projevy (parézy hlavových nervů, parézy končetin, ztráta smyslových funkcí atd.).

Farmakologická intervence bolesti a eliminace zdrojů bolesti (roztažení střev, močového měchýře, manipulace s nasogastrickou sondou, nesprávné polohování apod.).

Věkové spektrum dětských pacientů v paliativní péči - od narození do 19 let.

Specifika schopností, komunikačních dovedností v různých vývojových stádiích dítěte s ohledem na diagnózu (kojenci, batolata, předškolní děti, školní děti, puberta, adolescence).

Přiměřený vývoj, potřeby a práva dítěte včetně práva na vzdělávání, práva dítěte na jeho přání a spoluúčast na procesu rozhodování.

Problematika zapojení zdravotních klaunů do paliativní péče.

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>Psychologické a etické souvislosti umírání dětí. Legislativní podklady v dětské paliativní péči. Podpora rodičů a sourozenců, v průběhu péče o dítě a po úmrtí dítěte.</p>	
Právní aspekty paliativní péče	<p>Právní normy vztahující se k paliativní péči. Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka při poskytování paliativní péče. Vybrané kapitoly z občanského, pracovního a trestního práva. Problematika euthanasie z právního zřetele. Ochrana osobních dat v paliativní péči.</p>	5
Psychologické aspekty paliativní péče	<p>Psychologické aspekty ošetřování umírajících – psychika umírajícího, psychoterapie. Psychologická podpora pro rodinu umírajícího, psychoterapie. Psychické aspekty ošetřujícího personálu v péči o umírajícího. Syndrom vyhoření a jeho prevence.</p>	5
Etické aspekty a kvalita života těžce nemocných a umírajících	<p>Etické a filosofické problémy v paliativní péči. Kvalita života nevyléčitelně nemocného a umírajícího (aspekty fyzické, psychické, sociální, duchovní). Právo člověka na důstojné umírání. Specifika v plánování ošetrovatelské péče u pacienta v terminálním stádiu v podmínkách institucionální péče.</p>	6
Specifika komunikace v paliativní péči	<p>Komunikace ve specifických situacích, faktory ovlivňující efektivní komunikaci v paliativní péči. Psychologické aspekty komunikace. Praktické nácviky efektivní komunikace s dospělým. Nácviky komunikace s dítětem.</p>	8
Praktická aplikace edukačních programů v paliativní a hospicové péči	<p>Praktické nácviky tvorby edukačních plánů v rámci paliativní péče.</p>	4
Ucelený přehled	<p>Shrnutí, zpětná vazba</p>	2

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

**Výsledky vzdělávání
v paliativní péči**

Absolvent/ka:

- orientuje se v systému paliativní péče,
- ovládá komplexní funkční zhodnocení pacienta/klienta,
- provádí poradenskou činnost v oblasti paliativní péče s ohledem na zásady správné komunikace,
- vyhodnocuje úroveň samostatnosti pacienta/klienta s použitím hodnotících škál,
- zná zvláštnosti farmakologické léčby v paliativní péči,
- umí identifikovat aktuální potřeby a jejich ovlivnění ve vztahu k aktivitám denního života u pacientů/klientů,
- zná zvláštnosti ošetrovatelské péče o pacienta/klienta v paliativní péči,
- dokáže posoudit stav pacientů a sestavit plán ošetrovatelské péče respektující zvláštnosti přístupu k pacientů/klientů,
- ovládá posouzení stavu dětských pacientů v paliativní péči, respektuje zvláštnosti přístupu k dětským pacientům v různých obdobích jejich života,
- realizuje a hodnotí ošetrovatelskou péči u pacientů/klientů,
- má znalosti v oblasti koncepce pracovišť pro léčbu bolesti,
- dovede vyhodnocovat bolest pacienta/klienta za pomoci hodnotících škál a zná možnosti jejího ovlivnění,
- edukuje pečující osoby v zajištění péče o pacienta/klienta ve vlastním sociálním prostředí.

Seznam výkonů	Počet výkonů
Příjem nemocného do hospice - vyplnění ošetrovatelské anamnézy a stanovení plánu péče	1
Zhodnocení soběstačnosti pacienta/klienta pomocí hodnotících škál	1
Vyhodnocení potřeb konkrétního pacienta/klienta v terminálním stádiu	1
Vyhodnocení somatických potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení psychických potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení sociálních potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení duchovních potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Zajištění péče za použití přístrojové techniky (např. oxygenátor, nutriční pumpy, odsávačky a jiné)	1
Vyhodnocení bolesti pomocí hodnotících škál a měřících technik u konkrétního nemocného	1
Zajištění léčby bolesti za pomoci neinvazivních přístupů	1

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

Udržování kontaktu s nemocným, komunikace s nemocným	1
Doprovázení pacienta v terminálním stadiu, zajištění přítomnosti rodinných příslušníků	1
Edukace pečujících/rodinných příslušníků k zajištění péče o pacienta/klienta v terminálním stavu	1
Péče o mrtvé tělo včetně oblékání zesnulého	1
Péče o pozůstalé, psychická podpora	1
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení - paliativní péče	
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Seznámit se s provozem hospice, prohlídka hospice (lůžková část, místnost posledního rozloučení, kaple atd.)	1
Seznámit se s kategoriemi pracovníků multidisciplinárního týmu v hospici	1
Seznámit se s náplní práce všeobecné sestry, sociální pracovnice, pastoračního asistenta, duchovního, psychologa a dalších kategorií pracovníků v hospici	1
Seznámit se s typem dokumentace používané v hospici	1
Zúčastnit se porady multidisciplinárního týmu v hospici	1
Příjem nemocného do hospice - vyplnění ošetřovatelské anamnézy a stanovení plánu péče	1
Stanovit převažující diagnózy u ošetřovaných pacientů/klientů v paliativní péči	1
Vyhodnocení potřeb konkrétního pacienta/klienta v terminálním stadiu	1
Vyhodnocení somatických potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení psychických potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení sociálních potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Vyhodnocení duchovních potřeb u konkrétního nemocného a návrh řešení uspokojení těchto potřeb	1
Zajištění péče za použití přístrojové techniky (např. oxygenátor, nutriční pumpy, odsávačky a jiné)	1
Vyhodnocení bolesti pomocí hodnotících škál a měřících technik u konkrétního nemocného	1
Zajištění léčby bolesti za pomoci neinvazivních přístupů	1
Udržování kontaktu s nemocným, komunikace s nemocným	1
Doprovázení pacienta v terminálním stadiu, zajištění přítomnosti rodinných	1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

příslušníků	
Edukace pečujících/rodinných příslušníků k zajištění péče o pacienta/klienta v terminálním stavu	1
Péče o mrtvé tělo včetně oblékání zesnulého	1
Péče o pozůstalé, psychická podpora	1

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.3.3 Učební osnova odborného modulu OM 3c

Odborný modul – OM 3c	Komunitní péče o seniory	
Typ modulu	Povinně volitelný	
Rozsah modulu	10 dnů teoretické výuky, tj. 80 hodin 10 dnů odborné praxe na vlastním pracovišti, tj. 80 hodin 5 dnů odborné praxe na pracovišti akreditovaného zařízení, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	65 (40 za teoretickou část, 10 za praktickou část, 15 za odbornou praxi v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 3c	Přípravit všeobecnou sestru na poskytování specializovaných činností v péči o seniory.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky péče o seniory	Úvod do problematiky jednotlivých témat.	1
Koncepce oboru gerontologie	<p>Charakteristika oboru gerontologie, náplň, cíle, organizace komplexní gerontologické péče.</p> <p>Dělení gerontologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gerontologie sociální (vztah starého člověka a společnosti včetně fenoménu stárnutí populace), aspekty demografické, ekonomické, politické, sociologické, psychologické, etické, právní, urbanistické i další - gerontologie klinická (geriatrie), zdravotní a funkční stav ve stáří, zdravím podmíněná kvalita života starých lidí, zvláštnosti chorob, jejich diagnostikování a léčení ve stáří, spolupráce s ostatními lékařskými obory. <p>Zdravotnický systém v ČR s ohledem na péči o staré lidi a dlouhodobě nemocné. Úroveň zdravotní péče a jejich kontinuita. Financování, systémy úhrady zdravotní péče o staré a dlouhodobě nemocné zdravotními pojišťovnami (výkonový systém, paušál, DRG /Diagnosis Related Group/ systém, jiné).</p> <p>Sociální systém v ČR v péči o staré lidi, respitní péče, odlehčovací služby, poradenské služby v péči o staré a dlouhodobě nemocné.</p>	4
Typy zařízení poskytující	Zdravotnická zařízení, sociální zařízení,	3

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

<p>péči seniorům a dlouhodobě nemocným</p>	<p>nezisková, charitativní aj. Poskytovatelé sociálních služeb např. osobní asistence, pečovatelská služba, centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, následná péče, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Cíle a náplň činností, personální obsazení. Materiální a technické vybavení pracovišť. Vedení dokumentace. Právní subjektivita zařízení poskytující péči seniorům a dlouhodobě nemocným.</p>	
<p>Zdravotně sociální problematika péče o seniory</p>	<p>Definice stáří. Stárnutí populace z hlediska demografického vývoje – společenské, ekonomické, biologické, etické a teologické aspekty stárnutí. Sociální a zdravotní služby v péči o seniory, vývoj, cíle a zásady péče o seniory, prevence ke zlepšení kvality života seniorů (primární, sekundární, terciární). Instituce poskytující dlouhodobou péči. Typy ošetrovatelské péče – základní péče o zdravého seniora (domácí, institucionální), odborná péče o nemocného seniora (komplexní domácí péče, péče institucionální). Cíle komunitní péče o seniory. Adaptační mechanismy seniora na nové životní podmínky.</p>	4
<p>Právní aspekty v péči o seniory a dlouhodobě nemocné</p>	<p>Právní normy vztahující se k péči o seniory a dlouhodobě nemocné. Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka při poskytování péče. Vybrané kapitoly z občanského, pracovního a trestního práva. Právní problematika euthanasie a násilí na seniorech. Ochrana osobních dat v péči o seniory a dlouhodobě nemocné.</p>	5
<p>Fyziologie a patofyziologie stáří</p>	<p>Stárnutí a stáří jako fyziologický proces, změny jednotlivých orgánových systémů a orgánů. Věkové skupiny stáří. Adaptace na stáří.</p>	2
<p>Ošetrovatelství v péči o seniory a dlouhodobě nemocné</p>	<p>Ošetrovatelství v péči o seniory a dlouhodobě nemocné, role sestry, pacienta/klienta a jeho blízkých. Ošetrovatelské postupy, specifické činnosti v péči a poradenství v péči o seniory a dlouhodobě nemocné.</p>	5

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	<p>Rehabilitace ve stáří – využívání prostředků rehabilitace se zaměřením na soběstačnost.</p> <p>Výživa ve stáří – význam léčebné výživy, hlavní zásady výživy u starých lidí, parenterální výživa, výživa sondou, PEG.</p> <p>Odběry biologického materiálu k vyšetření, biologické faktory ovlivňující biochemické hodnoty, vliv farmak na biochemické vyšetření.</p>	
Zvláštnosti farmakologie ve stáří	<p>Změny ve farmakokinetice a farmakodynamice, nežádoucí interakce a účinky léků. Dávkování léků u seniorů, nevhodná léčiva pro seniory.</p>	3
Vybraná problematika nemocí typických pro stáří	<p>Nejčastější nemoci ve stáří, polymorbidita, úrazy, klinický obraz nemocí u seniorů, nefarmakologická opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gynekologické onemocnění v období senia (sestupy dělohy, výhřezy pochvy, močová inkontinence, postmenopauzální krvácení aj.) - kožní onemocnění způsobené věkem (např. erytrodermie, nádory, mykózy, ulcus cruris aj.) - oční onemocnění (glaukomy, onemocnění čočky, sítnice aj.) - poranění a úrazy typické pro starší věk - náhlé příhody zánětlivého a ileosního charakteru - jiné. 	6
Komplexní geriatrické hodnocení	<p>Vymezení komplexního geriatrického hodnocení a jeho součástí – specifické měřicí nástroje k hodnocení stavu seniora (zdravotního i funkčního). Klinické vyšetření geriatrického pacienta. Plán komplexní péče o seniora – úloha sestry.</p> <p>Posuzování míry soběstačnosti – aktivity denního života k sebeobslužné péči všedních činností seniora (přijímání potravy, oblékání, motorika, hygiena, vylučování, spánek apod.), aktivity s použitím pomůcek (nakupování, příprava jídla, hospodaření s penězi, použití telefonu, domácí práce) - hodnocení soběstačnosti pomocí testů ADL (activities of daily living) a IADL (instrumental activities of daily living).</p> <p>Posuzování sociálního stavu – vztahy s rodinou, sousedy, bytové podmínky, síť sociálních služeb.</p>	5

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

	<p>Rodinná anamnéza – zanedbání péče, týrání (fyzické, psychické), životní styl, duchovní aspekty</p>	
<p>Základní geriatrické syndromy</p>	<p>Geriatrické syndromy – dělení, hodnocení stavu klienta, fyzikální vyšetření, hodnotící a měřicí techniky, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí, edukace v režimových opatřeních a možnosti realizace. Edukace, možnosti sociální pomoci.</p> <p>Syndrom geriatrické křehkosti – vymezení, etiologie a patogeneze, klinický obraz a diagnostická kritéria, prevence a intervence multikauzální geriatrické křehkosti.</p> <p>Syndrom hypomobility, imobility, dekondice a svalové slabosti – definice, příčiny, projevy, komplikace zhoršování stavu, nežádoucí důsledky, prevence. Hodnocení stavu kůže – rizikové faktory vniku dekubitů, škály hodnocení, prevence, ostatní projevy poškození kůže,</p> <p>Syndrom instability s pády – definice, příčiny, projevy, komplikace z úrazů, nežádoucí důsledky, prevence.</p> <p>Syndrom inkontinence – příčiny, projevy, subjektivní a objektivní možnosti získání informací, faktory ovlivňující vylučování moči (psychologické, vlivy prostředí, léky apod.), komplikace, prevence.</p> <p>Syndrom kachexie a malnutrice – etiologie, klinický obraz, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p> <p>Syndrom dehydratace – definice, příčiny, projevy, komplikace zhoršování stavu, nežádoucí důsledky, prevence.</p> <p>Syndrom kombinovaného senzorického deficitu (zraku, sluchu) – definice, příčiny, projevy, komplikace zhoršování stavu, nežádoucí sociální důsledky, úrazy, prevence.</p> <p>Syndrom maladaptace – definice, příčiny, projevy, komplikace zhoršování stavu, nežádoucí sociální důsledky, prevence.</p> <p>Syndrom týrání, zanedbávání a zneužívání seniora – formy týrání a zneužívání seniorů, diagnostika, věková diskriminace, možnosti řešení ze strany zdravotníků, svépomocné skupiny a intervenční centra.</p>	<p>20</p>

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

	Syndrom kognitivního deficitu, poruch paměti a poruch chování - rozdělení, etiologie, klinický obraz, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	
Psychické poruchy u seniorů	Demence, deprese, delirium – definice, příčiny, projevy, léčebné možnosti jednotlivých poruch, komplikace, prevence nežádoucích důsledků.	3
Edukace pro pečující o seniory v jejich vlastním prostředí	Aktivita k uchování stavu soběstačnosti a návyků u nemocného. Zajištění bezpečného a přehledného domácího prostředí. Podpora fyzického zdraví. Life review. Motivační prostředky vhodné u pacienta s počínající demencí. Péče o pacienty se smyslovými poruchami ve vlastním prostředí. Identifikace symptomů zhoršení.	2
	Praktické nácviky tvorby edukačních plánů v geriatrici.	4
Psychologické aspekty v gerontologii	Psychosomatické souvislosti ve zdraví a nemoci u seniorů, pojetí bolesti z psychologického hlediska. Psychické změny v prožívání a chování u seniorů v souvislosti se změnou prostředí (hospitalizace, LDN, ústavní péče apod.). Význam rodiny v životě seniora a dlouhodobě nemocného. Psychosociální aspekty ošetřování nemocných a umírajících pacientů/klientů, psychika umírajícího. Psychologický přístup k rodině a blízkým. Psychické aspekty ošetřujícího personálu v péči o seniory a dlouhodobě nemocné. Syndrom vyhoření a jeho prevence.	3
Etické aspekty a kvalita života těžce nemocných seniorů	Etické a filosofické problémy v gerontologii a v péči o dlouhodobě nemocné. Kvalita života umírajícího (aspekty fyzické, psychické, sociální, duchovní). Právo člověka na důstojné umírání. Specifika v plánování ošetrovatelské péče u pacienta v terminálním stádiu v podmínkách institucionální péče. Problematika euthanasie.	3
Komunikace v geriatrici	Komunikace ve specifických situacích, faktory ovlivňující efektivní komunikaci v péči o seniory a dlouhodobě nemocné. Psychologické aspekty komunikace.	2
	Praktické nácviky efektivní komunikace.	4

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

Ucelený přehled problematiky v péči o seniory	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
Výsledky vzdělávání v péči o seniory	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve zdravotně-sociální problematice v péči o seniory, • umí uplatňovat komplexní funkční zhodnocení seniora, • vyhodnocuje úroveň samostatnosti seniora s použitím hodnotících škál, • zná prevenci, diagnostiku a léčbu nejčastějších velkých geriatrických syndromů, • zná zvláštnosti nemocí ve stáří, • zná zvláštnosti farmakologické léčby ve stáří, • umí identifikovat aktuální potřeby a jejich ovlivnění ve vztahu k aktivitám denního života seniora, • zná zvláštnosti ošetrovatelské péče o seniora, • realizuje a hodnotí ošetrovatelskou péči u seniora, • edukuje pečující osoby v zajištění péče o seniora ve vlastním sociálním prostředí, • edukuje seniora v oblasti péče o své zdraví ve vlastním sociálním prostředí, • monitoruje a vyhodnocuje stav a rizikové faktory seniorů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod, • hodnotí sociální situaci seniora a zná možnosti sociální pomoci. 	
Seznam výkonů	Počet výkonů	
Zhodnocení rizika pádu u seniora a stanovení preventivních opatření	1	
Zhodnocení rizika vzniku dekubitů a stanovení preventivních opatření	1	
Zhodnocení rizika vzniku malnutrice a dehydratace a stanovení preventivních opatření	1	
Zhodnocení soběstačnosti seniora pomocí hodnotících škál a nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti seniora	1	
Monitoring bolesti u seniora pomocí hodnotících škál a stanovení preventivních opatření	1	
Sledování základních fyziologických potřeb	1	
Zhodnocení kognitivních funkcí u seniora pomocí hodnotících škál	1	
Aktivizace seniora	1	
Plán tréninku kognitivních funkcí	1	
Vyhodnocení sociální situace u seniora	1	
Vytvoření a realizace plánu edukace pro pečující o seniora ve vlastním prostředí	1	

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení - péče o seniory

Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Příjem klienta do zařízení sociálních služeb	1
Plán sociálních potřeb a sociální poradenství (potřeby seniora, návrh možností sociální podpory a sociální péče)	1
Seznámení s posláním klíčového pracovníka	1
Plán individuálního osobního rozvoje seniora	1
Plán tréninku kognitivních funkcí seniora	1
Účast na vyšetření seniora logopedem	1
Plán logopedické péče u seniora	1
Ergoterapeutický plán u seniora	1

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

3.4 Schopnosti a dovednosti po absolvování vzdělávacího programu

Absolvent/ka je připraven/a:

- na poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o jednotlivce a skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí, v paliativní péči, v péči o seniory a dlouhodobě nemocné,
- komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče a koordinuje poskytovanou integrovanou péči,
- komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých z hlediska ošetrovatelské péče, realizovat poradenství pro skupinu občanů a spolupracovat s odpovědnými orgány,
- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví podílet se na hodnocení zdravotních rizik jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů a na sestavování priorit při jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumu,
- bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví připravovat a organizovat preventivní prohlídky, vyšetření a očkování.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splnění výkonů.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

- školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do Logbooku zapisuje ukončení každého modulu.

b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:

- absolvování teoretické a praktické výuky, včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené v Logbooku a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené školitelem,
- získání příslušného počtu kreditů.

c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle platné legislativy.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru **Komunitní ošetrovatelská péče** bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči ve všech oblastech komunitní péče. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat komunitní ošetrovatelskou péči v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Komunitní ošetrovatelská péče je připraven/a:

- komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci jednotlivce nebo skupiny občanů z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče ve vlastním sociálním prostředí, v paliativní péči a v péči o seniory,
- koordinovat poskytovanou integrovanou péči,
- komplexně analyzovat zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých z hlediska komunitní ošetrovatelské péče,
- realizovat poradenství pro skupinu občanů a spolupracovat s odpovědnými orgány,
- podílet se na hodnocení zdravotních rizik jednotlivce nebo skupiny občanů ve vlastním sociálním prostředí, v paliativní péči a v péči o seniory
- podílet se a sestavovat priority při řešení epidemiologicky závažných situací,
- připravovat a organizovat preventivní prohlídky, vyšetření a očkování,
- podílet se a vést teoretickou i praktickou výuku účastníků specializačního vzdělávání v oboru Komunitní ošetrovatelská péče.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky	<ul style="list-style-type: none">• Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání,*• školitelem odborné praxe může být všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí, která je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a výkonem povolání v délce nejméně 3 let,• školitelem odborné praxe může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi v oblasti komunitní péče a výkonem povolání v délce nejméně 5 let,• školitelem odborné praxe může být i lékař pracující na specializovaném pracovišti,• lektorem pro teoretickou část se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání,• lektorem může být všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí, která je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a výkonem povolání v délce nejméně 3 let,• lektorem pro teoretickou výuku může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi v oblasti komunitní péče a výkonem povolání v délce nejméně 5 let,• lektorem může být lékař i lékař s atestací v příslušném oboru,• lektorem může být jiný zdravotnický pracovník i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing., Mgr. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, organizace a řízení, komunitní péče, péče o komunitu, systém zdravotních a sociálních služeb v komunitní péči atd.).
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none">• Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu,• modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností – modely a simulátory k výuce KPR u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajišťování dýchacích cest, k zajištění cévních vstupů, aktivizaci pacientů, apod.• přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu,• pracoviště pro výuku odborné praxe na akreditovaném pracovišti je vybaveno dle platných standardů personálního a přístrojového vybavení.

* školitelem může být i mentor, pokud splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none">• Pro praktickou část vzdělávacího programu je podmínkou poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru,• pro teoretickou část vzdělávacího programu je podmínkou smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace,• akreditované pracoviště na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnou legislativou a vést příslušnou dokumentaci.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením,• výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,• požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru Komunitní ošetrovatelská péče				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče	1 týden T – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Komunitní péče	1 týden T – 40 hodin 1 týden Pr – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Komunitní péče u vybraných onemocnění a postižení	2 týdny T – 80 hodin 2 týdny Pr – 40 hodin 1 týden Pr AZ – 40 hodin	40 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den) 15 (á 3 kredit/den)
OM 3a	PV	Domácí péče	2 týdny T – 80 hodin 2 týdny Pr – 80 hodin 1 týden Pr AZ – 40 hodin	40 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den) 15 (á 3 kredit/den)
OM 3b	PV	Paliativní péče	2 týdny T – 80 hodin 2 týdny Pr – 80 hodin 1 týden Pr AZ – 40 hodin	40 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den) 15 (á 3 kredit/den)
OM 3c	PV	Komunitní péče o seniory	2 týdny T – 80 hodin 2 týdny Pr – 80 hodin 1 týden Pr AZ – 40 hodin	40 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den) 15 (á 3 kredit/den)
			T – teorie Σ 240 Pr – praxe Σ 200 Pr AZ Σ 80 hodin	
			Celkem 520 hodin	Celkem 175 kreditů

Vysvětlivky: P – povinné, PV – povinně volitelné, T - teorie, Pr – praxe, Pr AZ – praxe na pracovišti akreditovaného zařízení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura modulů ZM, OM1, OM2
ARCHALOUSOVÁ, A. <i>Aplikace vybraných ošetrovatelských modelů do klinické a komunitní praxe</i> . 1. vyd. Hradec Králové: Nukleus HK, 2005. 107 s. ISBN 80-86225-63-1.
BÁRTLOVÁ, S., P. SADÍLEK a V. TÓTHOVÁ. <i>Výzkum a ošetrovatelství</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.
BÁRTLOVÁ, S. a kol. <i>Komunitní ošetrovatelství pro sestry</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009, 152 s. ISBN 978-80-7013-499-3.
BEZDIČKOVÁ, M. a L. SLEZÁKOVÁ. <i>Ošetrovatelství v chirurgii II</i> . 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 300 s. ISBN: 978-80-247-3130-8.
BITTNEROVÁ, D. <i>Etnické komunity. Romové</i> . 1. vyd. Praha: FHS UK, 2013. 223 s. ISBN 978-80-87398-45-6.
BRHEL, P., M. MANOUŠKOVÁ a E. HRNČÍŘ. <i>Pracovní lékařství. Základy primární pracovní lékařské péče</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 338 s. ISBN 80-7013-414-3.
ČELEDOVÁ, L. a R. ČEVELA. <i>Výchova ke zdraví: vybrané kapitoly</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 126 s. ISBN 978-80-247-3213-8.
ČEVELA, R. a kol. <i>Sociální gerontologie: zdravotní politika a podpora zdraví ve stáří</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 260 s. ISBN 978-80-247-4544-2.
ČOUPKOVÁ, H. a L. SLEZÁKOVÁ. <i>Ošetrovatelství v chirurgii I</i> . 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 264 s. ISBN: 978-80-247-3129-2.
FARKAŠOVÁ, D. <i>Ošetrovatelstvo - teória</i> . 3. dopl. vyd. Martin: Osveta, 2009. 244 s. ISBN 978-80-8063-322-6.
FENCLOVÁ, J. <i>Ve světě sluchového postižení: informační a vzdělávací publikace (nejen) pro zdravotnický personál o životě a potřebách neslyšících, nedoslýchavých a ohluchlých lidí a lidí s kochleárním implantátem</i> . 1. vyd. Praha: Tamtam, 2005. 101 s. ISBN 80-86792-27-7.
FISCHER, S. a J. ŠKODA. <i>Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení</i> . 2. rozšíř. a aktual. vyd. Praha: Grada, 2014. 213 s. ISBN 978-80-247-5046-0.
GOJOVÁ, A. <i>Teorie a modely komunitní práce</i> . 1. vyd. Ostrava: Ostravská universita, ZSF, 2006. 116 s. ISBN 80-7368-154-4.
GURKOVÁ, E. <i>Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 223 s. ISBN 978-80-247-3625-9.
HANZLÍKOVÁ, A. <i>Komunitní ošetrovatelství</i> . 1. čes. vyd. Martin: Osveta, 2007. 271 s. ISBN 978-80-8063-257-1.
HAUKE, M. <i>Pečovatelská služba a individuální plánování: praktický průvodce</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 135 s. ISBN 978-80-247-3849-9.
HELUS, Z. <i>Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče</i> . 2. přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 978-80-7367-628-5.
HERDMAN, T. H. <i>Ošetrovatelské diagnózy: definice & klasifikace: 2012-2014 = Nursing diagnoses: definitions and classification: 2012-2014</i> . 1. české vyd. Praha: Grada, 2013. 550 s. ISBN 978-80-247-4328-8.
HEŘMANOVÁ, J. a kol. <i>Etika v ošetrovatelské praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-3469-9.
HOLČÍK, J. <i>Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost: k teoretickým základům cesty ke zdraví</i> . 1.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

vyd. Brno: Masarykova univerzita ve spolupráci s MSD, 2010. 293 s. ISBN 978-80-210-5239-0.
CHMELAROVÁ, P. a H. FLEKNOVÁ. <i>Nevidomí (mezi) námi</i> . 1. vyd. Praha: Okamžik, 2007. 36 s. ISBN 978-80-86932-14-9.
JANÍKOVÁ, E. a R. ZELENÍKOVÁ. <i>Ošetrovatelská péče v chirurgii: pro bakalářské a magisterské studium</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 249 s. ISBN 978-80-247-4412-4.
JAROŠOVÁ, D. <i>Úvod do komunitního ošetrovatelství</i> . 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 99 s. ISBN 978-80-247-2150-7.
JEŘÁBEK, H. a kol. <i>Mezigenerační solidarita v péči o seniory</i> . 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2013. 316 s. ISBN 978-80-7419-117-6.
JUŘENÍKOVÁ, P. <i>Zásady edukace v ošetrovatelské praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 77 s. ISBN 978-80-247-2171-2.
<i>Mezinárodní akreditační standardy pro dlouhodobou péči: komentovaný oficiální překlad</i> . 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 247 s. ISBN 80-247-1001-3.
KIMPLOVÁ, T. a M. KOLARÍKOVÁ. <i>Jak žít s těžkým zrakovým postižením?: souhrn (nejen) psychologické problematiky</i> . 1. vyd. Praha: Triton, 2014. 157 s. ISBN 978-80-7387-831-3.
KISVETROVÁ, H. a Š. JEŽORSKÁ. <i>Osoby se zdravotním postižením: vybrané kapitoly I</i> . 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 172 s. ISBN 978-80-244-4064-4.
KISVETROVÁ, H. <i>Osoby se zdravotním postižením: vybrané kapitoly II: sluchové postižení</i> . 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 99 s. ISBN 978-80-244-4065-1.
KLUSOŇOVÁ, E. a J. PITNEROVÁ. <i>Rehabilitační ošetřování pacientů s těžkými poruchami hybnosti</i> . 3. uprav. vyd. Brno: NCO NZO, 2014. 125 s. ISBN 978-80-7013-567-9.
KOCHOVÁ, K. a M. SCHAEFEROVÁ. <i>Dítě s postižením zraku: rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2015. 174 s. ISBN 978-80-262-0782-5.
KUTNOHORSKÁ, J. <i>Multikulturní ošetrovatelství pro praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4413-1.
LIPPERTOVÁ-GRÜNEROVÁ, M. <i>Neurorehabilitace</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 550 s. ISBN 80-7262-317-6.
LIPPERTOVÁ-GRÜNEROVÁ, M. <i>Trauma mozku a jeho rehabilitace</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 148 s. ISBN 978-80-7262-569-7.
MALÍK - HOLASOVÁ, V. <i>Kvalita v sociální práci</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 176 s. ISBN 978-80-247-4315-8.
MARKOVÁ, M. <i>Determinanty zdraví</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2012. 54 s. ISBN 978-80-7013-545-7.
MARKOVÁ, M. <i>Komunitní ošetrovatelství pro sestry: učební text pro sestry v komunitní péči</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 152 s. ISBN 978-80-7013-499-3.
MARKOVÁ, M. <i>Role sestry specialistky. Učební text základního modulu specializačního studia pro sestry a porodní asistentky</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 102 s. ISBN 978-80-7013-488-7.
MASTILIAKOVÁ, D. <i>Posuzování stavu zdraví a ošetrovatelská diagnostika: v moderní ošetrovatelské praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 192 s. ISBN 978-80-247-5376-8.
MATĚJČEK, Z. <i>Co děti nejvíc potřebují</i> . 6. vyd. Praha: Portál, 2013. 108 s. ISBN 978-80-262-0398-8.
MÁTL, O. a M. JABŮRKOVÁ. <i>Kvalita péče o seniory. Řízení kvality dlouhodobé péče v ČR</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7262-499-7.
MATOUŠEK, O. a H. PAZLAROVÁ. <i>Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny: v kontextu plánování péče</i> . 2. rozšíř. vyd. Praha: Portál, 2014. 214 s. ISBN 978-80-262-0522-7.
MATOUŠEK, O. a kol. <i>Metody a řízení sociální práce</i> . 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2013.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

395 s. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, O. a kol. *Podpora rodiny: manuál pro pomáhající profese*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. 171 s. ISBN 978-80-262-0697-2.

MATOUŠEK, O., P. KODYMOVÁ a J. KOLÁČKOVÁ. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. 351 s. ISBN 978-80-7367-818-0.

MINIBERGEROVÁ, L. a J. DUŠEK. *Vybrané kapitoly z psychologie a medicíny pro zdravotníky pracující se seniory*. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 67 s. ISBN 80-7013-436-4.

MINUCHIN, S. *Rodina a rodinná terapie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 231 s. ISBN 978-80-262-0371-1.

NEJEDLÁ, M. *Fyzikální vyšetření pro sestry*. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2015. 284 s. ISBN 978-80-247-4449-0.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. 173 s. ISBN 978-80-7367-908-8.

PALMER, S. a J. B. PALMER. *Soužití s partnerem po mrtvici: jak pečovat o partnera, o sebe i o váš vzájemný vztah*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 223 s. ISBN 978-80-262-0348-3.

PLEVOVÁ, I. *Management v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 304 s. ISBN 978-80-247-3871-0.

POKORNÁ, A. *Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství*. 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 100 s. ISBN 978-80-7013-466-5.

PROCHÁZKOVÁ, E. *Práce s biografií a plány péče*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. 133 s. ISBN 978-80-204-3186-8.

PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. Praha: Linde Praha, 2014. 178 s. ISBN 978-80-7201-929-8.

PRŮCHA, J. *Interkulturní psychologie: sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. 3. vyd. Praha: Portál, 2010. 220 s. ISBN 978-80-7367-709-1.

RAUDENSKÁ, J. a A. JAVŮRKOVÁ. *Lékařská psychologie ve zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-2223-8.

SIKOROVÁ, L. *Dětská sestra v primární a komunitní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 184 s. ISBN: 978-80-247-3592-4.

SOBOTKOVÁ, I. *Psychologie rodiny*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. 219 s. ISBN 978-80-262-0217-2.

STRNADOVÁ, V. *Specifické neverbální projevy neslyšících lidí*. 1. vyd. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. 69 s. ISBN 97-88087-1535-29.

SVOBODNÍK, P. *Management pro zdravotníky v kostce*. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.

ŠAFRÁNKOVÁ, A. a M. NEJEDLÁ. *Interní ošetrovatelství I*. 1. vyd. dotisk. Praha: Grada Publishing, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-1148-5.

ŠAFRÁNKOVÁ, A. a M. NEJEDLÁ. *Interní ošetrovatelství II*. 1. vyd. dotisk. Praha: Grada Publishing, 2010. 212 s. ISBN 978-80-247-1777-7.

ŠULCOVÁ, M. a kol. *Prevence a ošetrovatelská péče v komunitě*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 2013. 113 s. ISBN 978-80-7414-682-4.

THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. 1. vyd. Praha: Portál, 2015. 575 s. ISBN 978-80-262-0714-6.

TÓTHOVÁ, V. a kol. *Kulturně kompetentní péče u vybraných minoritních skupin*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012. 277 s. ISBN 978-80-7387-645-6.

TRACHTOVÁ, E. a kol. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. 3. nezměn. vyd. Brno: NCO NZO, 2013. 185 s. ISBN 978-80-7013-553-2.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

TUČEK, M., M. CIKRT a D. PELCLOVÁ. *Pracovní lékařství pro praxi. Příručka s doporučenými standardy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 328 s. ISBN 80-247-0927-9.

TYRLÍKOVÁ, I. a M. BAREŠ. *Neurologie pro nelékařské obory*. 2. rozšíř. vyd. Brno : NCO NZO, 2012. 305 s. ISBN: 978-80-7013-540-2.

ÚLEHLA, I. *Umění pomáhat: učebnice metod sociální praxe*. 3. vyd. Praha: : Slon (Sociologické nakladatelství), 2009. 128 s. ISBN 978-80-86429-36-6.

VÁGNEROVÁ, M. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. 815 s. ISBN 978-80-262-0696-5.

VENGLÁŘOVÁ, M. a kol. *Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 184 s. ISBN 978-80-247-3174-2.

VONDRAČEK, L. a V. WIRTHOVÁ. *Právní minimum pro sestry: příručka pro praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 95 s. ISBN 978-80-247-3132-2.

ZATLOUKAL, L. *Plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 255 s. ISBN 978-80-244-2128-5.

Zdraví 2020: národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem, 2014. 36, [75] s. ISBN 978-80-85047-47-9.

ZLÁMAL, J. a J. BELLOVÁ. *Ekonomika zdravotnictví*. 2. uprav. vyd. Brno: NCO NZO, 2013. 249 s. ISBN 978-80-7013-551-8.

ZLÁMAL, J. a kol. *Základy managementu: pro posluchače zdravotnických oborů*. 1. vyd. Olomouc: Computer media, 2014. 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.

Doporučená literatura modulů OM 3a – OM3c

FUNK, K. *Provázení stářím a umíráním, aneb, O prolínání obou světů*. 1. vyd. Praha: Malvern, 2014. 319 s. ISBN 978-80-87580-70-7.

HOLMEROVÁ, I. A KOL. *Průvodce vyšším věkem: manuál pro seniory a jejich pečovatele*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. 206 s. ISBN 978-80-204-3119-6.

HUDÁKOVÁ, A. A E. MAJERNÍKOVÁ. *Kvalita života seniorů v kontextu ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 115 s. ISBN 978-80-247-4772-9.

JERÁBEK, H. a kol. *Mezigenerační solidarita v péči o seniory*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2013. 316 s. ISBN 978-80-7419-117-6.

JIRÁK, R.; HOLMEROVÁ, I.; BORZOVÁ, C., *Demence a jiné poruchy paměti: komunikace a každodenní péče*. 1. vyd.. Praha: Grada Publishing, 2009. 164 s. ISBN 978-80-247-2454-6.

KALVACH, Z., *Geriatrické syndromy a geriatrický pacient*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 336 s. ISBN 978-80-247-2490-4.

KRAMÁŘOVÁ, N.; TUČEK, J., *Gerontopsychiatrie*. 2. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita - ZSF, 2005. 57 s. ISBN 80-7040-829-4.

KUBEŠOVÁ, H. a kol. *Akutní stavy v geriatrii*. 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 233 s. ISBN 978-80-7262-620-5.

MLÝNKOVÁ, J. *Péče o staré občany: učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 192 s. ISBN 978-80-247-3872-7.

POLEDNÍKOVÁ, E. *Ošetrovatelský proces v geriatrickom ošetrovatelstve*. 1. vyd. Martin: Osveta, 2013. 223 s. ISBN 978-80-8063-410-0.

SCHULER, M. A P. OSTER. *Geriatricie od A do Z pro sestry*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2010. 336 s. ISBN 978-80-247-3013-4.

SVATOŠOVÁ, M. *Hospice a umění doprovázet*. 7. dopl. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. 149 s. ISBN 978-80-7195-580-1.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

**Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru
KOMUNITNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

SVATOŠOVÁ, M. *Víme si rady s duchovními potřebami nemocných?*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 109 s. ISBN 978-80-247-4107-9.

ŠPATENKOVÁ, N. *O posledních věcech člověka: vybrané kapitoly z thanatologie*. Praha: Galén, 2014, 315 s. ISBN 978-80-7492-138-4.

VENGLÁŘOVÁ, M. *Problematické situace v péči o seniory: příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 96 s. ISBN 978-80-247-2170-5.